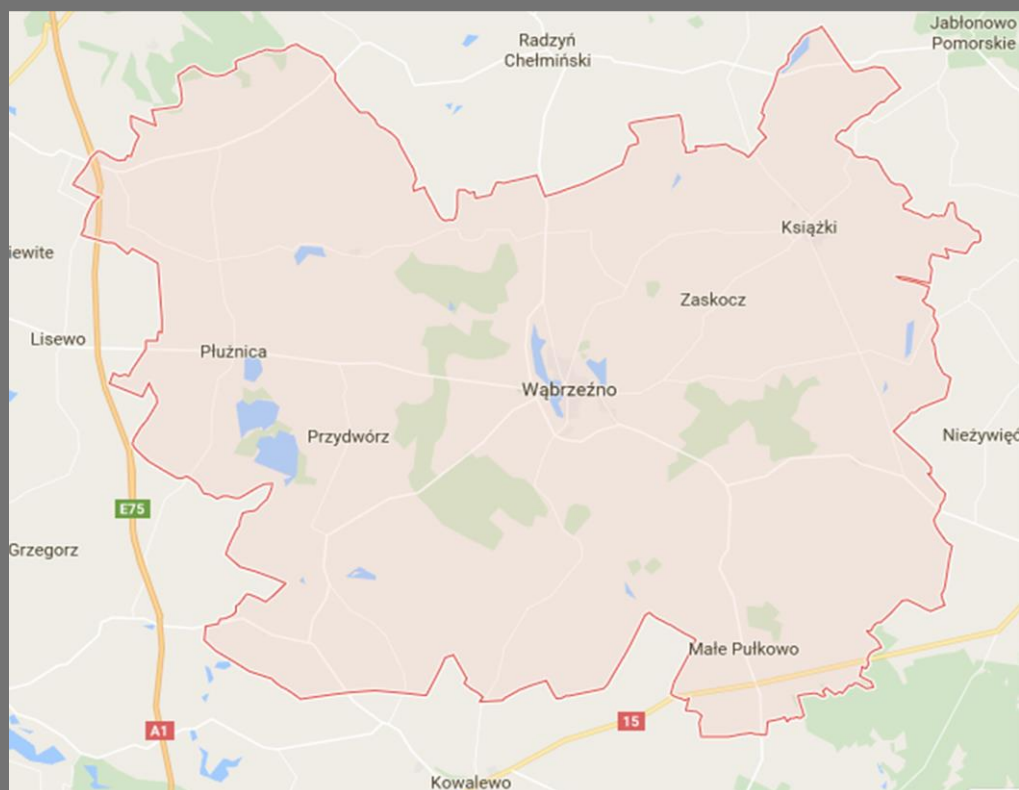


Raport z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie wąbrzeskim za 2017 rok



Spis treści¹

1. Wstęp	str. 3
2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	str. 9
3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	str. 18
4. Analiza umiejętności i uprawnień	str. 22
5. Analiza rynku edukacyjnego	str. 24
6. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw	str. 27
7. Prognoza lokalnego rynku pracy	str. 40
8. Podsumowanie	str. 44



Źródło:<https://www.google.pl/maps/place/w%C4%85brzeski/@53.2874154,18.7278176,10.75z/data=!4m5!3m4!1sox471d2a7ac983c79b:0xe88a5d940cc17d32!8m2!3d53.2897249!4d18.9517353>

¹ Zakres powiatowego raportu rocznego został określony w Załączniku 5 do „Nowej metodologii prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”. Elektroniczna wersja nowej metodologii dostępna jest na stronie internetowej www.podlupa.wup.torun.pl w zakładce Biblioteka/Materiały ze spotkań

1. Wstęp²

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. Nr 1065 z późniejszymi zmianami) prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz powiatu (tj. art. 9, ust.1, pkt 9) w zakresie polityki rynku pracy.

1.2. Odniesienie do obowiązujących zaleceń metodycznych

W roku 2015 wprowadzona została „*Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy*”. Nowa metodologia przygotowana została na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi.

Zgodnie z tym dokumentem monitoring zawodów, podobnie jak dotychczas, prowadzony jest na trzech poziomach terytorialnych: powiatowym, wojewódzkim i krajowym. Jednakże wprowadzonych zostało szereg nowych rozwiązań metodologicznych, do których zaliczyć należy przede wszystkim zmianę:

- sposobu definiowania zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- zakresu wykorzystywanych źródeł danych,
- sposobu prezentacji wyników monitoringu.

1.3. Podstawowe definicje, cele monitoringu

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych rozumiany jest jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

² Przedstawiony opis przygotowany został na podstawie „*Nowej metodologii prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy*”, Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych, Łódź 2012.

Rozumiany w taki sposób **monitoring** zawodów deficytowych i nadwyżkowych **ma na celu**:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczący, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczący, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych odbywa się poprzez łączne zastosowanie trzech wskaźników: dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia i płynności bezrobotnych.

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody	Wskaźnik dostępności oferty pracy (B/O_t^k)	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia (WDB_t^k)	Wskaźnik płynności bezrobotnych (WPB_t^k)
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me^3$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$ lub brak wartości	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

Źródło: Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy.

Powyższe założenia powodują, że **tylko nieznaczna część zawodów (ok. 10%-15%) przynależy do zawodów deficytowych, zrównoważonych lub nadwyżkowych**. Pozostałe zawody mają status nieokreślony. Do 2014 r. stosowany był tylko jeden wskaźnik – intensywności nadwyżki/deficytu⁴, a każdy z zawodów przypisany był do jednej z ww. grup.

1.4. Definicje stosowanych wskaźników

Wskaźnika dostępności ofert pracy:

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

gdzie:

\bar{B}_t^k – średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

\bar{O}_t^k – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t.

Wskaźnik liczony jako: iloraz średniomiesięcznej liczby bezrobotnych w danej grupie zawodów, w badanym okresie i średniomiesięcznej liczby wolnych miejsc pracy dostępnych w PUP i Internecie w danej grupie zawodów, w badanym okresie.

³ Me – Mediana (wartość środkowa – 50% obserwacji ma wartość mniejszą, a 50% wartość większą).

⁴ Wskaźnik liczony jako: iloraz liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w danym zawodzie, w badanym okresie i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, w badanym okresie.

Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. **Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k.** Przyjmuje wartości z przedziału od zera do nieskończoności.

Wskaźnik = 0 – brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.

Wskaźnik < 1 – przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k.

Wskaźnik > 1 – dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k.

Brak wartości – oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwyżkowa.

Wskaźnika długotrwałego bezrobocia:

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$$

gdzie:

DB_t^k – liczba długotrwanie bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t.

Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwanie bezrobotnych w danej grupie zawodów. Wskaźnik przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwanie nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwanie bezrobotnym).

Wskaźnik płynności bezrobotnych:

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

gdzie:

OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodników k w okresie t,

NB_t^k – napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

Wskaźnik < 1 – napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

Wskaźnik $= 1$ – odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.

Wskaźnik > 1 – odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k.

Brak wartości – napływ jest równy zeru.

1.5. Wykorzystywane źródła danych

Zakres tematyczny monitoringu dotyczy zawodów i specjalności określonych w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, wprowadzonej Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 07 sierpnia 2014 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 227).

Podstawowym źródłem informacji odnośnie bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności są dane gromadzone w systemie Syriusz przez powiatowe urzędy pracy. W celu pełniejszej analizy lokalnego rynku pracy dodane zostały dwa nowe źródła danych – realizowane przez WUP badanie ofert pracy publikowanych w Internecie oraz prowadzone przez PUP badanie lokalnych pracodawców. Dodatkowo, na poziomie lokalnym, wykorzystywane są dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN o absolwentach i uczniach szkół ponadgimnazjalnych.

Na potrzeby wdrożenia nowej metodologii przygotowane zostały narzędzia informatyczne wspomagające proces prowadzenia monitoringu:

- serwis ogólnopolski www.mz.praca.gov.pl, na którym publikowane są dane wynikowe dla kraju oraz wszystkich województw i powiatów,
- moduł w systemie Syriusz do badania lokalnych pracodawców,
- moduł w systemie WUP Viator do badania ofert pracy dostępnych w Internecie.

1.6. Częstotliwość prowadzenia monitoringu zawodów

Począwszy od 2015 r. w ramach monitoringu dostępne są informacje sygnałne za I i II półrocze danego roku, które zawierają rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Informacje te generowane są automatycznie, a następnie publikowane w ogólnopolskim serwisie www.mz.praca.gov.pl. Dodatkowo przygotowywane są raporty roczne, które zawierają część opisową oraz roczne rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Terminy publikowania raportów rocznych:

- kwiecień⁵ – raporty powiatowe,
- czerwiec – raporty wojewódzkie oraz raport krajowy.

Raporty z monitoringu przeznaczone są przede wszystkim dla organów administracji samorządowej odpowiedzialnych za politykę rynku pracy i edukację, poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz innych instytucji i osób zainteresowanych określaniem kierunków zmian zachodzących w strukturze zawodowej na rynku pracy.

⁵ za 2017 rok zgodnie z pismem z dnia 12.03.2018 roku MRPIPS, Departament Rynku Pracy – DRP.VII.0343.19.3.2018.AM termin opracowania raportów wyznaczono do 20 kwietnia 2018 roku

2 . Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

2.1. Ogólna analiza sytuacji na rynku pracy

W grudniu 2017 roku stopa bezrobocia⁶ w powiecie wąbrzeskim wynosiła **13,8%** w porównaniu z końcem 2016 roku zmalała o **2,7 punkty procentowe** (w województwie kujawsko-pomorskim w analogicznym okresie stopa bezrobocia wynosiła w 2017 roku 10,0%, a w końcu 2016 roku 12,1%). Na terenie powiatu wąbrzeskiego w dalszym ciągu jest bardzo trudna sytuacja. Powiat jest obszarem zagrożonym wysokim bezrobociem.

W powiecie wąbrzeskim od stycznia do grudnia 2017 roku do ewidencji bezrobotnych w tut. Urzędzie trafiło 2412 osób. W porównaniu z rokiem wcześniejszym było to o 383 osób mniej. W tym samym czasie z rejestru bezrobotnych wyłączono 2827 osób (tj. o 164 osób mniej niż w roku 2016). Niniejsza sytuacja spowodowała, że w końcu grudnia 2017 roku w powiecie wąbrzeskim zarejestrowanych pozostawało 1797 bezrobotnych – o 426 osoby mniej niż rok wcześniej.⁷ W tej populacji w końcu 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu było zarejestrowanych:

- 1133 kobiety (co stanowiło 63,05% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych), w analogicznym okresie było 1360 kobiet (co stanowiło 61,12% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2016 roku),
- 1200 osoby długotrwale bezrobotne (co stanowiło 66,78% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych), w analogicznym okresie było 1454 osób długotrwale bezrobotnych (co stanowiło 65,40% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2016 roku),
- 740 osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (co stanowiło 41,18% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych), w analogicznym okresie było 942 osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (co stanowiło 42,38% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2016 roku),
- 405 osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (co stanowiło 22,54% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych), w analogicznym okresie było 499 osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (co stanowiło 22,45% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2016 roku),

⁶ <https://wup.torun.pl/urzed/statystyki/stopa-bezrobocia-w-województwie/>

⁷ Dane statystyczne z tut. Urzędu Pracy w oparciu o MPIPS-01 2017 i 2016

- 541 osób bezrobotnych do 30 roku życia (co stanowiło 30,10% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych), w analogicznym okresie było 704 osób bezrobotnych do 30 roku życia (co stanowiło 31,67% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2016 roku),
- 289 osób bezrobotnych do 25 roku życia (co stanowiło 16,08% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych), w analogicznym okresie było 377 osób bezrobotnych do 25 roku życia (co stanowiło 16,96% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2016 roku),
- 421 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (co stanowiło 23,43% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych), w analogicznym okresie było 542 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (co stanowiło 24,38% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2016 roku),
- 1091 osoby bezrobotne zamieszkujące tereny wiejskie (co stanowiło 60,71% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych), w analogicznym okresie było 1367 osób bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie (co stanowiło 61,49% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2016 roku)

W 2017 roku do tut. Urzędu wpłynęło 1533 zgłoszeń wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej⁸, w tym 738 miejsca pracy subsydiowanej (tj. 48,14% ogółu wmpimaz).⁹ W porównaniu z rokiem wcześniejszym liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2017 zmalała o 158. W 2016 roku wynosiła 1691 wmpimaz, w tym 502 miejsca pracy subsydiowanej (tj. 29,69% ogółu wmpipaz).

Duża część pozyskanych wmpimaz była subsydiowana – 48,14% (rok wcześniej 29,69%). Miejscami subsydiowanymi są wszystkie miejsca aktywizacji zawodowej, takie jak: staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne oraz miejsca zatrudnienia subsydiowanego (w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych i wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego)

2.2. Analiza bezrobotnych i wolnych miejsc pracy według wielkich grup zawodowych

Źródłem informacji o strukturze bezrobotnych oraz wolnych miejsc pracy są dane zamieszczone w ogólnopolskim serwisie internetowym www.mz.praca.gov.pl.

⁸ wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej tj. wmpimaz

⁹ Zgodnie z objaśnieniami do „Sprawozdania MPiPS-O1 o rynku pracy” wolnymi miejscami pracy i miejscami aktywizacji zawodowej są zgłoszone przez pracodawców wolne miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsca aktywizacji zawodowej (stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, prac społecznie użytecznych).

Do przygotowania zamieszczonych tam zestawień posłużyły dane z Centralnej Bazy Ofert Pracy (skrót: CBOP) oraz przygotowane przez WUP w Toruniu dane o liczbie ofert pracy zamieszczanych w Internecie. Badaniem objęte są oferty pracy dostępne na portalu Zielona Linia (zielonalinia.gov.pl). Dane z każdego poniedziałku i środy kwietnia oraz października danego roku gromadzone są w ogólnopolskim systemie WUP Viator. Zweryfikowane przez WUP ogłoszenia automatycznie uogólniane są dla I i II półrocza danego roku. W 2017 roku w tut. Urzędzie najwięcej osób bezrobotnych oraz wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej było dla robotników przemysłowych i rzemieślników oraz pracowników usług i sprzedaży tj. według wielkich grup zawodowych.¹⁰

Tabela 1. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2017 roku według wielkich grup zawodów

Kod	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	Napływ ofert pracy w okresie	
		napływ w okresie	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	506	244	2
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	469	628	28

Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

W 2017 roku było w sumie 2205 ofert pracy, z tego 2036 oferty pracy z CBOP, a w ramach przeprowadzonego badania przez WUP Toruń ustalono, że w Internecie było dostępnych 169 ofert pracy. Badanie dotyczące dostępnych ofert pracy zamieszczanych w Internecie było przeprowadzone dwa razy do roku. Badanie to dotyczyło wszystkich w Internecie zamieszczonych unikalnych ofert pracy tj. ogłoszeń poszukiwania pracownika na pojedyncze stanowisko pracy, opublikowane raz w badanym okresie i w jednym źródle informacji.

Wśród ofert pracy dominowały wakaty na stanowiska dla:

- pracowników usług i sprzedawców tj. 30,84% dostępnych w CBOP oraz

¹⁰ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 23: Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2017 roku według wielkich grup zawodów.

- specjalistów tj. 39,64% dostępnych w Internecie.¹¹

Tabela 2. Oferty pracy w 2017 roku

Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
Ogółem	2036	169	2205
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	5	9	14
SPECJALIŚCI	28	67	95
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	179	31	210
PRACOWNICY BIUROWI	181	2	183
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	628	28	656
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	7	0	7
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	244	2	246
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	264	21	285
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	500	9	509

Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

Szczegółową informację nt. bezrobotnych według elementarnych grup zawodów przedstawia tabela poniżej.¹² Najliczniejszą elementarną grupę zawodów wg stan w końcu okresu stanowili sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) tj. 265 osób bezrobotnych. Na kolejnych miejscach uplasowały się gospodarze budynków, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani, kucharze (szczegóły Tabela 3).

Tabela 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na końcu okresu) jest największa w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
1	2	3
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	265
5153	Gospodarze budynków	58
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	56

¹¹ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 29: Oferty pracy w 2017 roku.

¹² zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 5: Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2017 roku.

1	2	3
5120	Kucharze	51
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	50
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	45
7112	Murarze i pokrewni	43
7222	Ślusarze i pokrewni	38
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	37
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	32
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	30
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	29
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	26
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	23
4110	Pracownicy obsługi biurowej	21
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	21
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	21
6111	Rolnicy upraw polowych	20
5141	Fryzjerzy	18
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	18

Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

Warto podkreślić, że przy tworzeniu rankingu zawodów generujących długotrwałe bezrobocie wykorzystano wskaźnik długotrwałego bezrobocia, obliczonego jako iloraz zarejestrowanych osób długotrwałe bezrobotnych oraz zarejestrowanych ogółem. W tabeli nr 4 występują grupy zawodów, w których zarejestrowano minimum 20 osób, a wskaźnik bezrobocia osiągał wysoką wartość. Wśród grup szczególnie narażonych na długotrwałe bezrobocie, a jednocześnie istotnych z punktu widzenia liczby bezrobotnych w 2017 roku według elementarnych grup zawodów był: robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni, gospodarze budynków i rolnicy upraw polowych. Na kolejnym miejscu uplasowali się: pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne. Pozostałe najliczniejsze grupy zawodów przedstawia poniżej.¹³

¹³ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 5 Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2017 roku według elementarnych grup zawodów.

Tabela 4. Elementarne grupy zawodów o najwyższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia i minimum 20 osobach zarejestrowanych w końcu 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni ogółem stan na koniec okresu	Miernik: wskaźnik długotrwałego bezrobocia
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	23	86,96
5153	Gospodarze budynków	58	86,21
6111	Rolnicy upraw polowych	20	85,00
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	50	78,00
5120	Kucharze	51	74,51
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	37	72,97
7112	Murarze i pokrewni	43	72,09
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	265	71,70
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	56	69,64
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	45	68,89
7222	Ślusarze i pokrewni	38	68,42
4110	Pracownicy obsługi biurowej	21	61,90
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	21	61,90
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	30	60,00
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	26	57,69
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	21	57,14
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	32	53,13
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	29	31,03

Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

W następnej kolejności warto wyselekcjonować zawody przy pomocy wskaźnika dostępności ofert pracy, w których występują trudności w znalezieniu pracy. Im wyższy jest niniejszy wskaźnik tym mniejsza jest dostępność ofert pracy. W najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy – niska szansa na uzyskanie oferty pracy są osoby bezrobotne należące do elementarnych grupy zawodów, które wymienione są w tabeli 5.¹⁴

Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik dostępności był najwyższy w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni ogółem stan na koniec okresu	Napływ ofert pracy w okresie		Miernik: wskaźnik dostępności i ofert pracy
			CBOP (PUP +OHP +EURES)	Internet	
7131	Malarze budowlani i pokrewni	17	1	0	247,00
7112	Murarze i pokrewni	43	2	1	178,33
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	9	1	0	147,00
3112	Technicy budownictwa	10	1	0	104,00
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	11	1	0	101,00
5120	Kucharze	51	7	0	100,57

Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

Analizując wskaźnik dostępności ofert pracy można określić również grupy zawodów charakteryzujących się wysoką szansą na uzyskanie oferty w zawodzie, które jednocześnie istotne są z punktu widzenia liczby dostępnych miejsc pracy

¹⁴ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 24: Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2017 roku według elementarnych grup zawodów.

(tj. zgłoszono min. 10 miejsc pracy). Tak oto zostały wyselekcjonowane elementarne grupy zawodów charakteryzujące się wysoka szansą na zatrudnienie¹⁵

Tabela 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik dostępności był najniższy w 2017 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Napływ ofert pracy w okresie		Miernik: wskaźnik dostępności ofert pracy
		CBOP (PUP +OHP +EURES)	Internet	
1	2	3	4	5
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	90	0	0,00
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	129	0	0,00
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	13	0	0,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	203	0	0,08
3322	Przedstawiciele handlowi	15	21	0,39
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	65	0	0,45
5311	Opiekunowie dziecięcy	34	0	0,91
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	28	3	0,91
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	109	0	0,96
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	76	0	1,01
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	22	0	1,07
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	13	0	1,08
4321	Magazynierzy i pokrewni	63	0	1,16
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	10	0	1,20
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	16	0	19,75
4110	Pracownicy obsługi biurowej	101	0	2,19
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	19	0	2,32
7222	Ślusarze i pokrewni	24	0	2,79
5141	Fryzjerzy	11	0	20,91
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	18	0	22,60
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	126	26	23,01
7132	Lakiernicy	10	0	3,00

¹⁵ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 24: Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2017 roku według elementarnych grup zawodów.

1	2	3	4	5
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	13	0	3,15
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	66	0	3,50
7212	Spawacze i pokrewni	32	0	3,81
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	10	0	30,50
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	10	0	36,30
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	31	0	4,06
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	153	3	4,69
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	11	0	5,36
5131	Kelnerzy	12	0	8,83

Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

Następnym miernikiem wykorzystywanym w monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest udział osób bez zawodu w ogólnej liczbie zarejestrowanych. Zgodnie z obowiązującą terminologią za bezrobotnego bez zawodu uważa się osobę spełniającą jednocześnie dwa warunki: nie posiada kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu oraz nie posiada udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum sześciu miesięcy w jednym zawodzie. Możliwa jest zatem sytuacja, w której osoba kończy szkołę zawodową jednak pozostaje bez zawodu (np. nie przystępując do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie). Warto pamiętać, że w ewidencji tut. Urzędu w 2017 roku było zarejestrowanych 328 osób bez zawodu co stanowiło 18,25% całej populacji. W tej populacji jest 238 kobiet bez zawodu co stanowi 21,01% ogółu zarejestrowanych kobiet w ewidencji tut. Urzędu.¹⁶

¹⁶ Załącznik nr 3 do Sprawozdania MPIPS -01 Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej według kodu zawodu – powiat wąbrzeski – 2017r.

3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

3.1. Zawody deficytowe i maksymalnie deficytowe i deficytowe¹⁷

Jako **zawody deficytowe** wskazane zostały profesje, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych ($B/O_t^k < 0,9$), odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny ($WDB_t^k \leq Me$), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym ($WPB_t^k \geq 1$).

Powyższe warunki spełniło dziewięć elementarnych grupy zawodów.

Tabela 7. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017 roku

DEFICYT	
Kod	Elementarna grupa zawodów
7534	Tapicerzy i pokrewni
3322	Przedstawiciele handlowi
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
7314	Ceramicy i pokrewni

Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

¹⁷zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusze 31: Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017 roku i 30: Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017 roku – maksymalny deficyt

Dodatkowo zidentyfikowane zostały grupy **maksymalnie deficytowe** czyli takie, w których dostępne były miejsca pracy a nie było zarejestrowanych osób bezrobotnych ($B/O_t^k = 0$, a pozostałe wskaźniki nie przyjmują żadnej wartości).

Tabela 8. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych w 2017 roku

MAKSYMALNY DEFICYT ^{18*}	
Kod	Elementarna grupa zawodów
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia
3321	Agenci ubezpieczeniowi
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe
2252	Lekarze weterynarii specjaliści
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
5312	Asystenci nauczycieli
7234	Mechanicy rowerów i pokrewni
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
4120	Sekretarki (ogólne)
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
2511	Analitycy systemów komputerowych
2514	Programiści aplikacji
6340	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby

Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

3.2. Zawody zrównoważone¹⁹

Zawody zrównoważone to takie, w których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych ($0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$), odsetek bezrobotnych

¹⁸ W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

¹⁹ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 32: Grupy zawodów zrównoważonych w 2017 roku

długotrwale jest nieznaczny ($WDB_t^k \leq Me$), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym ($WPB_t^k \geq 1$).

Tabela 9. Grupy zawodów zrównoważonych w 2017 roku

RÓWNOWAGA	
Kod	Elementarna grupa zawodów
5311	Opiekunowie dziecięcy
2151	Inżynierowie elektrycy
8142	Operator maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu

Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

3.3. Zawody nadwyżkowe i maksymalnie nadwyżkowe²⁰

Zawody nadwyżkowe charakteryzują się niższym zapotrzebowaniem niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie ($B/O_t^k > 1,1$), relatywnie wysokim poziomem długotrwałego bezrobocia ($WDB_t^k > Me$) oraz napływem bezrobotnych wyższym niż odpływ bezrobotnych ($WPB_t^k < 1$).

Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017

NADWYŻKA	
Kod	Elementarna grupa zawodów
5142	Kosmetyczki i pokrewni
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani

Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

²⁰ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusze 34: Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 roku i 33: Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 roku – maksymalna nadwyżka

Zawodami **maksymalnie nadwyżkowymi** są natomiast profesje, w których zarejestrowani byli bezrobotni nie było natomiast miejsc pracy (B/O_t^k nie przyjmuje wartości).

Tabela 11. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych w 2017 roku

MAKSYMALNA NADWYŻKA²¹	
Kod	Elementarna grupa zawodów
2634	Psycholodzy i pokrewni
2440	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości

Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

²¹ W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych.

4. Analiza umiejętności i uprawnień

Zdefiniowane na potrzeby monitoringu zawodów umiejętności udało się przypisać tylko co do zgłaszanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Najczęściej oczekiwane przez pracodawców umiejętności²² określone są w Tabeli 12 wg poszczególnych wielkich grup zawodów.

Tabela 12. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2017 roku

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%) ²³
1	2	3	4
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	41,67
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	22,22
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	22,22
		Planowanie i organizacja pracy własnej	22,22
		Wywieranie wpływu	16,67
2	SPECJALIŚCI	Komunikacja ustna/ komunikatywność	31,34
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	28,36
		Znajomość języków obcych	22,39
		Wywieranie wpływu	4,48
		Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	2,99
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	Planowanie i organizacja pracy własnej	16,13
		Wywieranie wpływu	16,13
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	12,90
		Znajomość języków obcych	9,68
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	6,45

²² zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusze 35:Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2017 roku

²³ Odsetek ofert pracy liczony jako iloraz napływu ofert pracy, w którym dana umiejętność lub uprawnienie jest wymaganiem do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkości grup zawodów (PUP+Internet)

1	2	3	4
4	PRACOWNICY BIUROWI	Znajomość języków obcych	100,00
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	2,68
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	50,00
		Współpraca w zespole	50,00
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	57,14

Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

Z uwagi na brak możliwości zdefiniowania danych co do uprawnień osób bezrobotnych nie określono strony podaźowej rynku pracy, gdzie odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów do całkowitego stanu bezrobotnych w ramach wielkiej grupy zawodów. Dlatego zestawienie popytu i podaży na umiejętności i uprawnienia w podziale na wielkie grupy zawodów nie odpowie na pytanie, czy cechy posiadane przez bezrobotnych w danych grupach zawodów są poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy. Analiza uprawnień i umiejętności ma bardzo ograniczoną wartość poznawczą.

5. Analiza rynku edukacyjnego

5.1. Informacja o liczbie oraz strukturze absolwentów i bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia.

Liczba uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych maleje. Prognoza demograficzna opracowana przez GUS do roku 2035 dla powiatu wąbrzeskiego zakłada dalszy spadek liczby uczniów w gimnazjach i szkołach podstawowych średnio do ok. 30%. Podaną wielkość należy odnieść do szkół ponadgimnazjalnych.²⁴

Absolwenci z wykształceniem ponadgimnazjalnym są to absolwenci szkół: policealnych, średnich technicznych (technika, licea zawodowe), liceów ogólnokształcących, zasadniczych zawodowych z wykształceniem: policealnym²⁵ i średnim zawodowym, średnim ogólnokształcącym, zasadniczym zawodowym.

W roku 2017 roku na terenie powiatu szkoły ponadgimnazjalne ukończyło 299 osoby. Najliczniejszą grupę stanowili absolwenci z wykształceniem ogólnokształcącym 148 osób - tj. 49,5%. W tym samym czasie w ewidencji PUP pozostawało 42 bezrobotnych absolwentów z wykształceniem ponadgimnazjalnym, wśród których największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem ogólnokształcącym.²⁶

Obserwując wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%) warto pamiętać, że w niektórych typach szkół może on wynieść ponad 100% co wskazuje, że znaczna część osób z takim typem wykształcenia kształciła się poza terenem powiatu. W badanym okresie niniejszy wskaźnik nie przekroczył 100%. Oznacza to, że większość osób skorzystała z macierzystej oferty edukacyjnej.

Wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy ukończyli w 2017 roku szkołę z terenu powiatu najwięcej było osób z wykształceniem ogólnym – czyli osoby bez zawodu z kodem 000000 - tj. 87 absolwentów, którzy ukończyli Zespół Szkół Ogólnokształcących w Wąbrzeźnie. Dalej uplasowali się absolwenci Zespołu Szkół Zawodowych w Wąbrzeźnie 83 absolwentów z wykształceniem średnim technicznym. Kolejną grupę stanowili absolwenci Szkoły Policealnej Akademia Wiedzy w Wąbrzeźnie tj. 37 absolwentów²⁷ oraz 28 absolwentów z Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych

²⁴ <http://www.wabrzesno.pl/plik,5098,strategia-rozwoju-powiatu-wabrzeskiego-na-lata-2013-2020.pdf>

²⁵ Dane przekazane z Systemu Informacji Oświatowej dotyczące absolwentów szkół ponadgimnazjalnych uwzględniają również absolwentów kończących szkoły dla dorosłych.

²⁶ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 39: Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2017 roku (cd.)

²⁷ Dane przekazane z Systemu Informacji Oświatowej dotyczące absolwentów szkół ponadgimnazjalnych uwzględniają również absolwentów kończących szkoły dla dorosłych.

w Wąbrzeźnie. Liczną grupę stanowią absolwenci Zespołu Szkół we Wroniu tj. 24 osoby z wykształceniem średnim technicznym i 16 osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.²⁸

5.2. Informacja o liczbie oraz strukturze absolwentów i bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według zawodu

Absolwenci szkół z terenu powiatu najczęściej kończyli naukę w zawodzie pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej: asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun osoby starszej, opiekun w domu pomocy społecznej i opiekunka środowiskowa. Największy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów tj. 27,78% dotyczył natomiast grupy zawodów spedytorzy i pokrewni.²⁹ Ta grupa generuje największe bezrobocie wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Tabela 13. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2017 roku

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów**	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych
	ogółem	posiadający tytuł zawodu wy*				
1	2	3	4	5	6	7
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	28	28	0	3	0,00%	0,00%
Spedytorzy i pokrewni	18	18	5	15	27,78%	33,33%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	13	13	0	22	0,00%	0,00%
Technicy mechanicy	11	11	1	3	9,09%	33,33%
Technicy rolnictwa i pokrewni	11	11	0	17	0,00%	0,00%

²⁸ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 26: Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2017 roku (cd.)

²⁹ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 28: Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2017 roku (cd.)

1	2	3	4	5	6	7
Recepcjoniści hotelowi	7	7	1	8	14,29%	12,50%
Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	6	6	0	1	0,00%	0,00%
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	5	5	1	3	20,00%	33,33%
Technicy elektronicy i pokrewni	4	4	0	1	0,00%	0,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	2	2	0	4	0,00%	0,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

** Wg zawodu wyuczonego.

Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

6. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

6.1. Założenia badawcze

Na samym wstępie należy zaznaczyć, że na terenie powiatu wąbrzeskiego w 2017 roku zarejestrowanych było 2500 podmiotów gospodarki narodowej w tym:

- Wąbrzeźno - 1180 podmiotów gospodarki narodowej,
- Dębowa Łąka – 200 podmiotów gospodarki narodowej,
- Książki – 220 podmiotów gospodarki narodowej,
- Płużnica – 333 podmioty gospodarki narodowej,
- Ryńsk – 567 podmiotów gospodarki narodowej.³⁰

Na potrzeby monitoringu we wrześniu i październiku 2017 roku przeprowadzone zostało badanie lokalnych pracodawców. Badanie miało na celu diagnozę sytuacji na rynku pracy w 2017 roku oraz planowanych zmian w wielkości, a także strukturze zatrudnienia w 2018 roku.

Badaniem objęte zostały podmioty zatrudniające przynajmniej jednego pracownika. Jako operat losowania zastosowana została Baza Jednostek Statystycznych, której podstawą jest rejestr REGON, jednak w odróżnieniu od niego jest ona aktualizowana w oparciu o wyniki badań statystycznych oraz o informacje pochodzące ze źródeł administracyjnych.

Wielkość próby do badania została wyznaczona w oparciu o poniższy wzór.

$$n = \frac{P(1 - P)}{\frac{e^2}{Z^2} + \frac{P(1 - P)}{N}}$$

gdzie:

P - oszacowana proporcja w populacji,

e - dopuszczalny błąd (zaleca się, aby błąd był nie większy niż 10%),

³⁰ <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-styczen-grudzien-2017,4,6.html> tj. Tabela 10. Podmioty gospodarki narodowej (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne) według województw, podregionów, powiatów i gmin

n - wielkość próby,

N - wielkość populacji,

Z - wartość Z wynikająca z przyjętego poziomu ufności (zakłada się przyjęcie 95% poziomu ufności, dla którego wartość $Z = 1,96$).

Zgodnie z założeniami próba cechuje się reprezentatywnością na poziomie klas wielkości przedsiębiorstw, wyrażoną liczbą zatrudnionych (do 9 osób, od 10 do 49 osób, od 50 do 249 osób oraz 250 osób i więcej). Określenie minimalnej liczby wywiadów dla poszczególnych klas wielkości przedsiębiorstw, zostało oparte o wskaźniki struktury, wyliczane jako procentowy udział danej klasy wielkości firmy w populacji.

6.2. Charakterystyka próby

Badanie prowadzone było metodą CATI – wspomaganego komputerowo wywiadu telefonicznego.

Ostatecznie w badaniu uczestniczyło 69 pracodawców z terenu powiatu, z których 43,48% stanowiły podmioty o liczbie pracujących od 10 do 49 osób tj. 30. Kolejną grupę stanowiły podmioty o liczbie pracującej do 9 osób czyli 40,58% badanej populacji.³¹

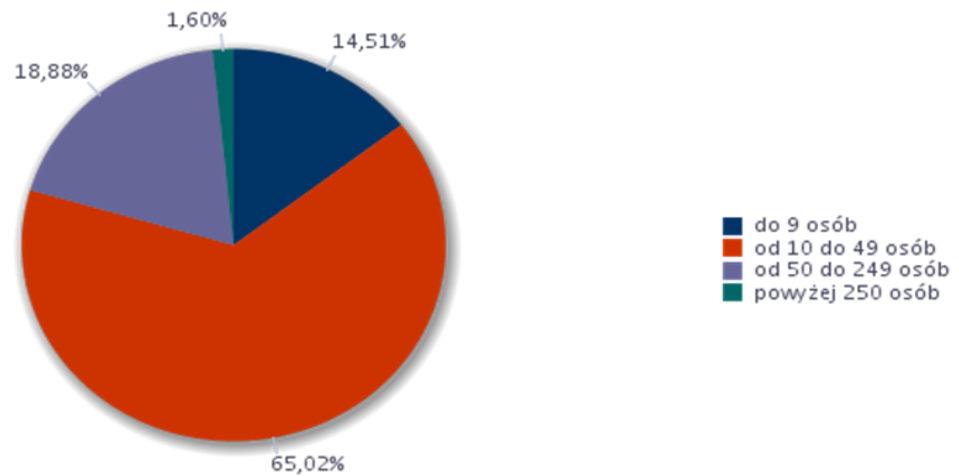
Tabela 14. Liczba przebadanych przedsiębiorstw

Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Liczba przebadanych przedsiębiorstw
do 9 osób	28
10-49	30
50-249	9
250 i więcej	2
Podsumowanie	69

Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

³¹ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 4: Liczba przebadanych przedsiębiorstw oraz arkusz 10: Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

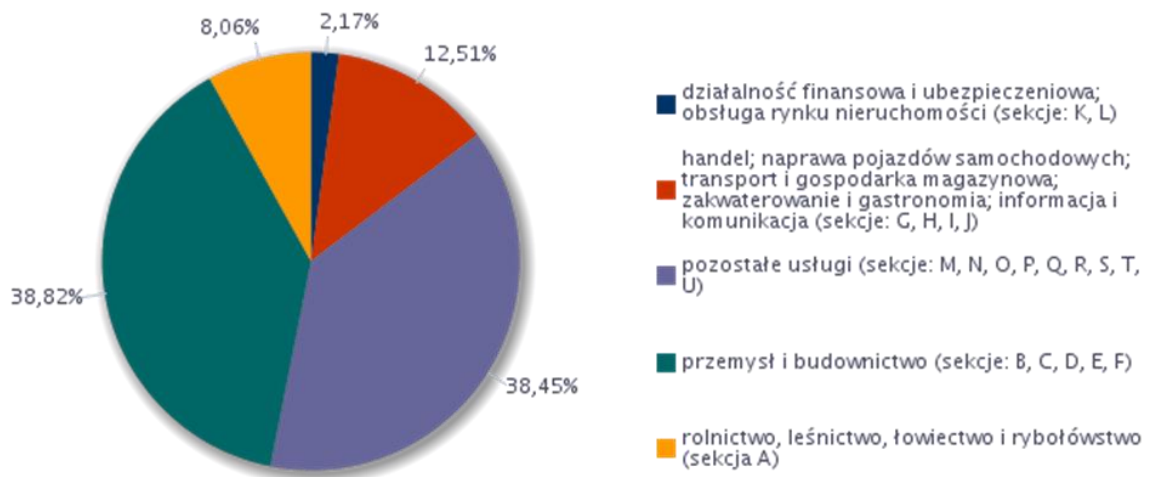
Rysunek 1. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników tj. wyszczególnionych grup zatrudnieniowych.



Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

W zależności od rodzaju prowadzonej działalności najliczniejszą grupę stanowili

Rysunek 2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności.



Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

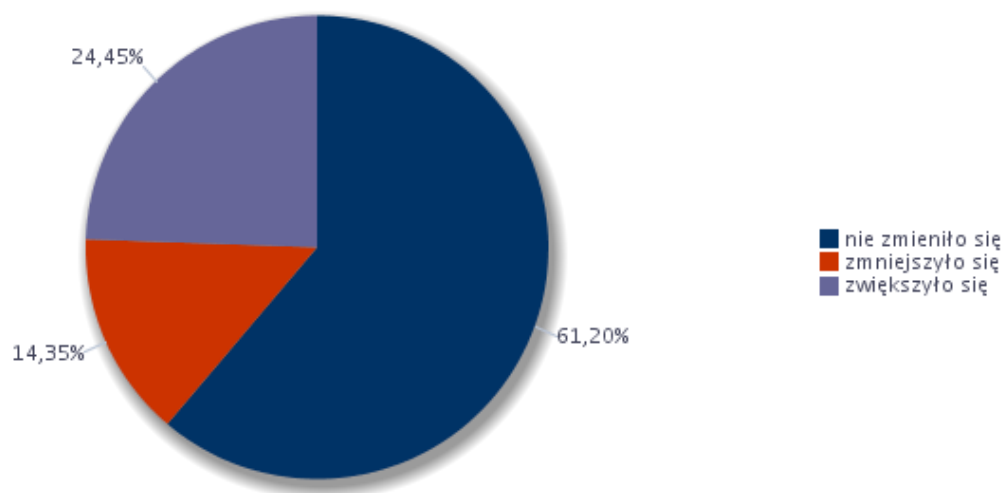
pracodawcy prowadzący działalność w zakresie:

- przemysł i budownictwo tj. 38,82% w tym zakresie przeważała sekcja C – PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE,
- pozostałych usług tj: 38,45% w tym zakresie przeważała sekcja: P - EDUKACJA,
- handel, naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja tj. 12,51% w tym zakresie przeważała sekcja G – HANDEL HURTOWY I DETALICZNY, NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE.

6.3. Zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku.

W 2017 roku zwiększenie zatrudnienia zadeklarowało 24,45% badanych. W tym samym czasie redukcję zatrudnienia dokonało 14,35% badanych. W analizowanym okresie większość pracodawców nie dokonała zmian w zatrudnieniu 61,20%.³²

Rysunek 3. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku

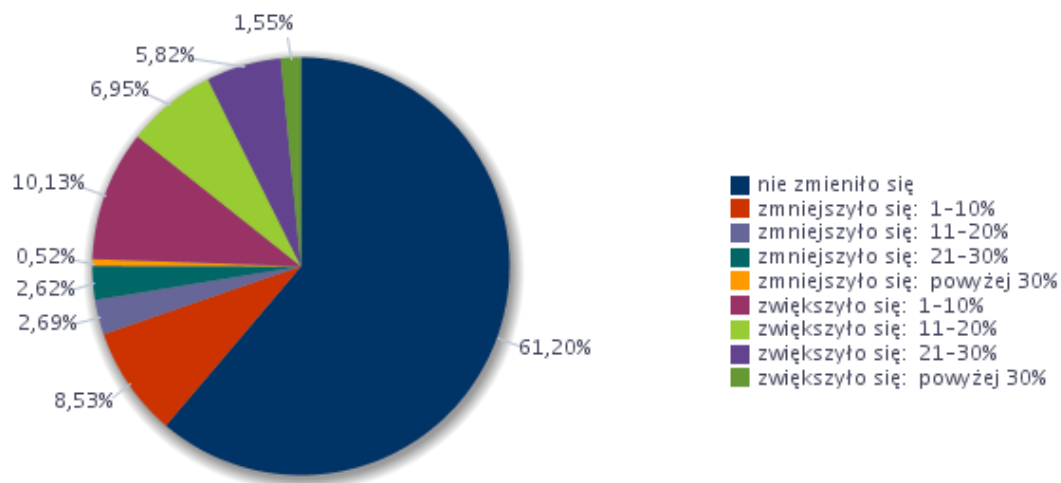


Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

³² zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusze 12: Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku

Przedsiębiorstwa deklarujące zwiększenie zatrudnienia najczęściej na poziomie 1-10%, a najrzadziej na poziomie powyżej 30%. Przedsiębiorstwa deklarujące zmniejszenie zatrudnienia najczęściej na poziomie 1-10%, a najrzadziej na poziomie powyżej 30%.³³

Rysunek 4. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku.



Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

W celu oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy zastosowany został wskaźnik zatrudnienia netto (WZ), obliczany jako różnica udziału odpowiedzi pozytywnych i negatywnych. Wskaźnik przyjmuje wartości od -100 do 100. Im niższa wartość prezentowanych indeksów tym wyższy odsetek firm deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Przykładowo wartość -100 uzyskiwana jest w przypadku kiedy 100% firm biorących udział w badaniu sygnalizuje w danym pytaniu redukcję poziomu zatrudnienia. Natomiast wartości dodatnie wyliczanych indeksów oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym wyższy odsetek przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia. Przykładowo, wartość 100 dla indeksu zatrudnienia oznacza, że wszystkie badane przedsiębiorstwa potwierdzają wzrost liczby pracujących w badanym okresie. Dodatnia wartość indeksu (różna od 100) oznacza zatem, że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia przewyższył frakcję przedsiębiorstw sygnalizujących redukcję poziomu omawianej kategorii. Wartość miernika równa 0 oznacza, że odsetek

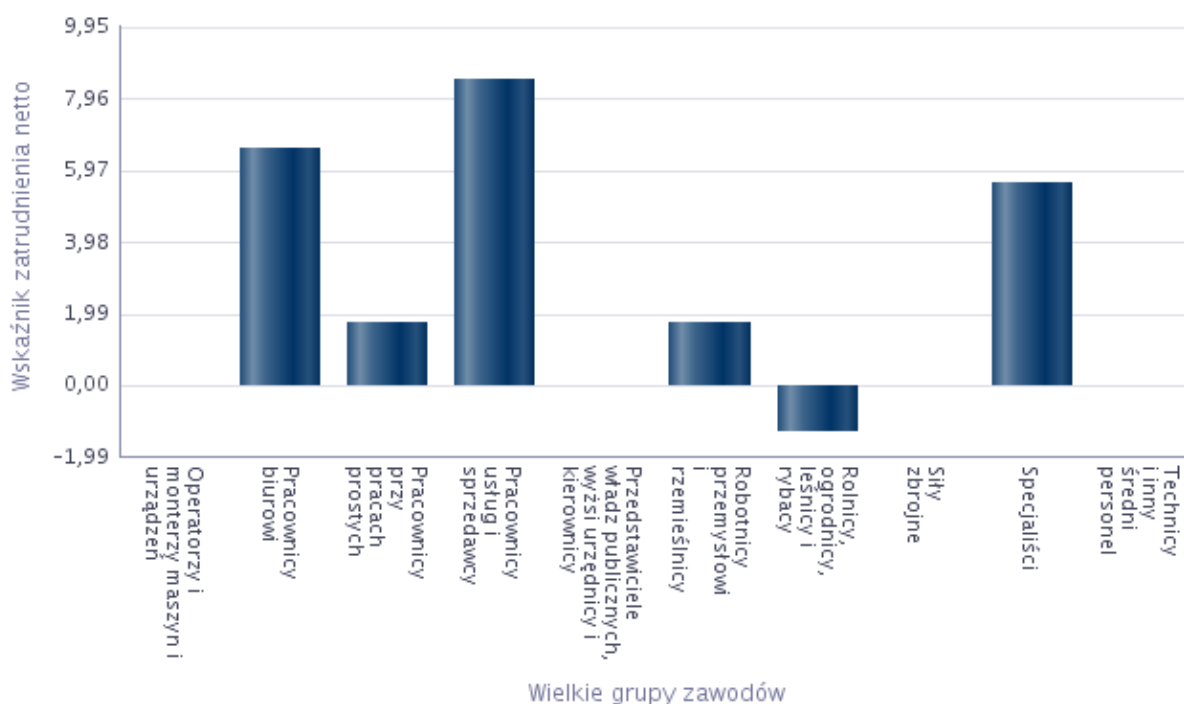
³³ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusze 13: Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku.

firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm sygnalizujących jej pogorszenie lub wszystkie firmy deklarują brak zmian w obszarze zatrudnienia.

W 2017 r. wśród pracodawców zlokalizowanych na terenie powiatu wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość 10,10 co oznacza że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia był *wyższy* o tyle pkt. proc. od odsetka firm, które zredukowały zatrudnienie.³⁴

Wskaźnik zatrudnienie netto był zróżnicowany w zależności od wielkiej grupy zawodów. Największą wartość wskaźnik ten osiągnął dla grupy wielkiej: pracownicy usług i sprzedaży tj. 8,47. W przypadku grupy rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy wskaźnik zatrudnienia netto przyjął wartość ujemną tj. -1,28 co oznacza, że odsetek podmiotów deklarujących przyjęcie w tej grupie był mniejszy od odsetka firm, które deklarowały zwolnienia w tej grupie.³⁵

Rysunek 5. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2017 roku.



Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

³⁴ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 14: Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2017 roku

³⁵ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 115: Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2017 roku

Zgodnie z deklaracjami pracodawców w 2017 roku najczęściej zatrudniono wraz z wymaganą umiejętnością³⁶:

- asystent nauczyciela przedszkola – współpraca w zespole, komunikacja ustna/komunikatywność
- inżynier budownictwa – budownictwo ogólne – doświadczenie zawodowe, wyuczony zawód,
- kelner – współpraca w zespole, komunikacja ustna/komunikatywność,
- magazynier - doświadczenie zawodowe, dodatkowe uprawnienia,
- mechanik – monter maszyn i urządzeń – obsługa maszyn i urządzeń,
- nauczyciel chemii – wyuczony zawód, komunikacja ustna/ komunikatywność,
- nauczyciel fizyki i astronomii - wyuczony zawód, komunikacja ustna/komunikatywność,
- nauczyciel historii – wyuczony zawód, komunikacja ustana/komunikatywność,
- nauczyciel języka obcego – znajomość języka obcego, wyuczony zawód, komunikacja ustna / komunikatywność,
- nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej– znajomość języka obcego, komunikacja ustna / komunikatywność, wyuczony zawód,
- nauczyciel muzyki - współpraca w zespole, wyuczony zawód, komunikacja ustna / komunikatywność,
- operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzy sztucznych – doświadczenie zawodowe,
- pomocniczy robotnik budowlany – doświadczenie zawodowe, współpraca w zespole,
- pozostali kucharze – doświadczenie zawodowe, współpraca w zespole,
- pozostali przedstawiciele handlowi – doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna/ komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej,
- pozostali spawacze i pokrewni – dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe,
- przedstawiciel handlowy – doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna / komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej,
- psycholog - wyuczony zawód, komunikacja ustna / komunikatywność,
- spawacz - doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna / komunikatywność,

³⁶ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusza 42: Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach.

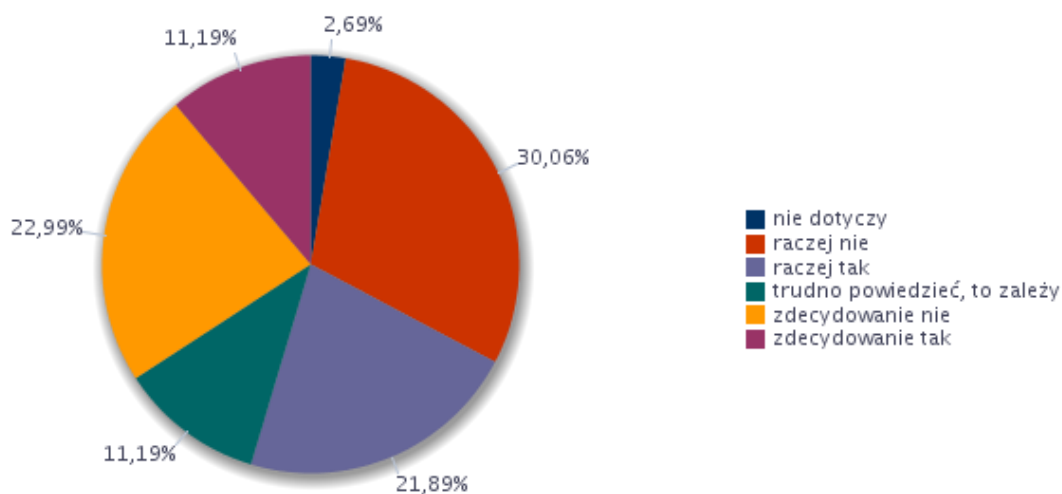
- sprzedawca - komunikacja ustna / komunikatywność, doświadczenie zawodowe,
- sprzątaczką biurową - planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność,
- stolarz meblowy –komunikacja ustna / komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna,
- technik prac biurowych – doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna / komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej;

W większości wymienionych zawodów pracodawcy wysoko ocenili przygotowanie kandydatów do pracy w zawodzie poprzez sprawność psychofizyczną i psychomotoryczną.

6.4. Pozyskiwanie nowych pracowników

W 2017 roku problemy z pozyskaniem nowych pracowników deklarowało "zdecydowanie tak" 11,19% pracodawców oraz "raczej tak" 21,89% pracodawców. W badanej populacji 30,06% pracodawców deklarowało, że „raczej nie” ma problemów z pozyskaniem nowych pracowników. Graficzna prezentacja odpowiada na pytanie: „Czy Państwa firma ma problemy z pozyskaniem nowych pracowników”³⁷

Rysunek 6. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskaniem nowych pracowników w 2017 roku



Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

³⁷ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 16: Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskaniem nowych pracowników w 2017 roku.

Problemy z rekrutacją pracowników wraz z najczęściej brakującymi umiejętnościami dotyczyły następujących elementarnych grup zawodów³⁸:

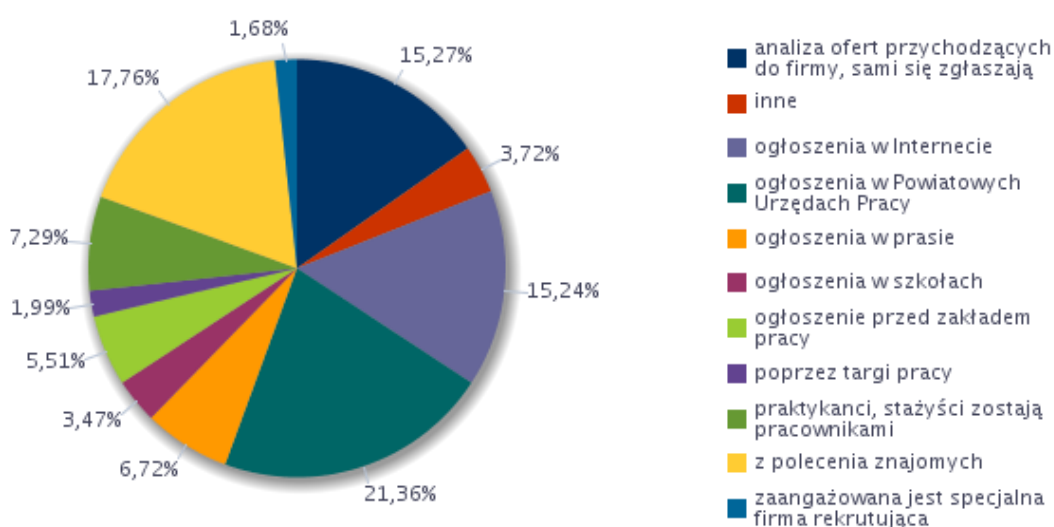
- cieśle i stolarze budowlani – niewystarczająca umiejętność planowania i organizacji pracy własnej,
- dziennikarze - niewystarczająca umiejętność planowania i organizacji pracy własnej,
- fizjoterapeuci - niewystarczająca komunikacja ustna / komunikatywność, oraz umiejętność planowania i organizacji pracy własnej,
- inżynierowie budownictwa - niewystarczająca umiejętność planowania i organizacji pracy własnej,
- lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji - niewystarczająca znajomość języków obcych
- murarze i pokrewni - niewystarczająca umiejętność planowania i organizacji pracy własnej oraz współpracy w zespole
- nauczyciel kształcenia zawodowego – brak danych,
- operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych - niewystarczająca umiejętność obsługi, montażu i naprawy urządzeń technicznych,
- operatorzy maszyn do szycia – niewystarczająca komunikacja ustna/komunikatywność, umiejętność planowania i organizacji pracy własnej,
- operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku – niewystarczająca umiejętność planowania i organizacji pracy własnej,
- pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne – niewystarczająca komunikacja ustna / komunikatywność oraz planowanie i organizacji pracy własnej,
- pracownicy obsługi biurowej - niewystarczająca umiejętność planowania i organizacji pracy własnej oraz komunikacja ustna/ komunikatywność,
- robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani - niewystarczająca komunikacja ustna/ komunikatywność, oraz współpraca w zespole,
- robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe – niewystarczająca komunikacja ustna/komunikatywność oraz obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych,

³⁸ Zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusza 22: Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy

- robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym - niewystarczająca sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna,
- robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani - niewystarczająca komunikacja ustna / komunikatywność,
- spawacze i pokrewni – niewystarczająca komunikacja ustna/komunikatywność oraz współpraca w zespole,
- specjaliści do spraw wychowania małego dziecka – brak danych,
- sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) - niewystarczająca komunikacja ustna/komunikatywność oraz umiejętność planowania i organizacji pracy własnej,
- stolarze meblowi i pokrewni - niewystarczająca umiejętność obsługi, montażu i naprawy urządzeń technicznych oraz planowania i organizacji pracy własnej,
- ślusarze i pokrewni – niewystarczająca umiejętność obsługi, montażu i naprawy urządzeń technicznych,
- tapicerzy i pokrewni - niewystarczająca umiejętność planowania i organizacji pracy własnej,
- ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni - niewystarczająca umiejętność planowania i organizacji pracy własnej.

Pracodawcy z terenu powiatu najczęściej poszukiwali nowych pracowników poprzez zamieszczanie ogłoszeń w Powiatowym Urzędzie Pracy tj. 21,36% na drugim miejscu.

Rysunek 7. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników



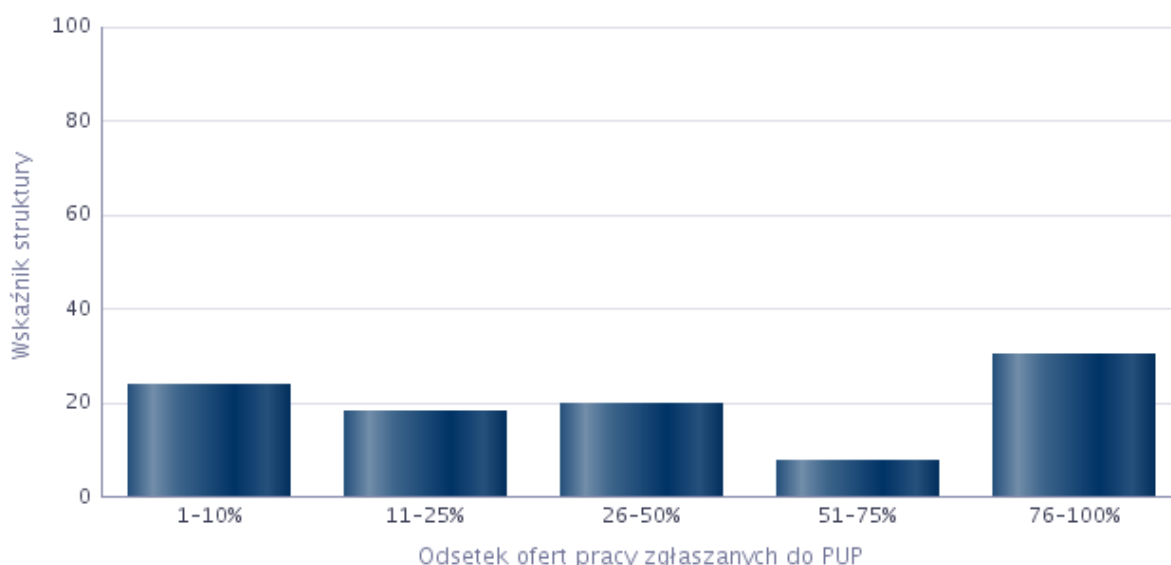
Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

uplasowała się rekrutacja oparta na opinii znajomych tj. 17,76%. Popularnymi formami rekrutacji była też analiza ofert przychodzących do firm poprzez samodzielne aplikowanie tj. 15,27% oraz ogłoszenia o pracę w Internecie 15,24%.³⁹ Rysunek nr 7 prezentuje odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczy sposobu poszukiwania nowych pracowników.

6.5. Współpraca z powiatowym urzędem pracy

Pracodawcy biorący udział w badaniu często korzystali z pomocy PUP w poszukiwaniu pracowników: z przeprowadzonego badania wynika, że 30,24% pracodawców zgłaszało do PUP od 76% do 100% swoich ofert, a 23,94% pracodawców deklarowało, że zgłaszało do PUP od 1% do 10% swoich ofert ⁴⁰

Rysunek 8. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do tut. Urzędu



Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

Pracodawcy biorący udział w badaniu do urzędu pracy zgłaszali przede wszystkim miejsca pracy dla: sprzedawcy, a następnie dla pomocniczych robotników w przemyśle przetwórczym oraz techników prac biurowych.⁴¹

³⁹ zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 17: Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników.

⁴⁰ Zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 40: Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy

⁴¹ Zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 41, Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy.

Tabela 15. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do tut. Urzędu

Zawód	Wskaźnik struktury
1	2
Sprzedawca*	9,62%
Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	4,81%
Technik prac biurowych*	4,74%
Pomocniczy robotnik budowlany	4,30%
Szwaczka maszynowa	4,23%
Spawacz	3,38%
Nauczyciel przedszkola	2,66%
Chemik	2,15%
Cieśla*	2,15%
Cukiernik*	2,15%
Dziennikarz	2,15%
Inżynier technologii żywności	2,15%
Montażysta obrazu	2,15%
Murarz	2,15%
Nauczyciel matematyki	2,15%
Operator kamery	2,15%
Opiekunka dziecięca*	2,15%
Pielęgniarka	2,15%
Pomocniczy robotnik polowy	2,15%
Pozostali pracownicy działów kadr	2,15%
Pozostali spawacze i pokrewni	2,15%
Przetwórcza owoców i warzyw	2,15%
Specjalista ochrony środowiska	2,15%
Stolarz*	2,15%
Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	2,15%
Tokarz w metalu	2,15%
Barman	2,08%
Fizjoterapeuta	2,08%
Nauczyciel chemii	2,08%
Nauczyciel języka obcego	2,08%
Pozostali kucharze	2,08%

1	2
Szlifierz metali	2,08%
Tapicer meblowy	2,08%
Ślusarz*	2,08%
Magazynier	1,31%
Przedstawiciel handlowy	0,79%
Asystent nauczyciela przedszkola	0,51%
Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	0,51%
Kierowca ciągnika rolniczego	0,51%
Kierowca samochodu dostawczego	0,51%
Meliorant	0,51%
Monter konstrukcji stalowych	0,51%
Nauczyciel muzyki	0,51%
Nauczyciel plastyki	0,51%
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*	0,51%
Operator maszyn rolniczych	0,51%
Psycholog	0,51%
Sprzątaczką biurową	0,51%
Stolarz meblowy	0,51%

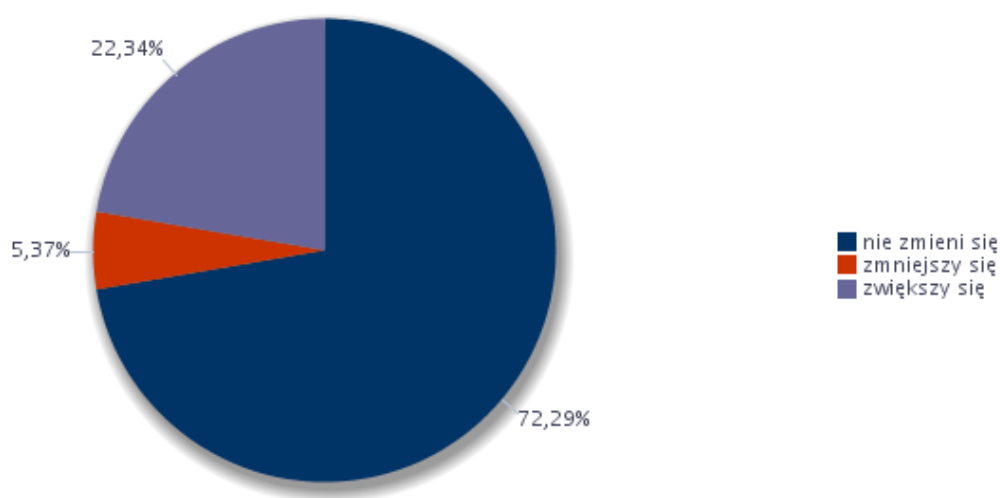
*zawód szkolny

Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

7. Prognoza lokalnego rynku pracy na rok 2018

Zwiększenie zatrudnienia w 2018 roku przewidywało 22,34% badanych, a zmniejszenie deklarowało 5,37% badanych. Pozostali pracodawcy nie planowali żadnej rotacji w zatrudnieniu.⁴²

Rysunek 9. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2018 roku



Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

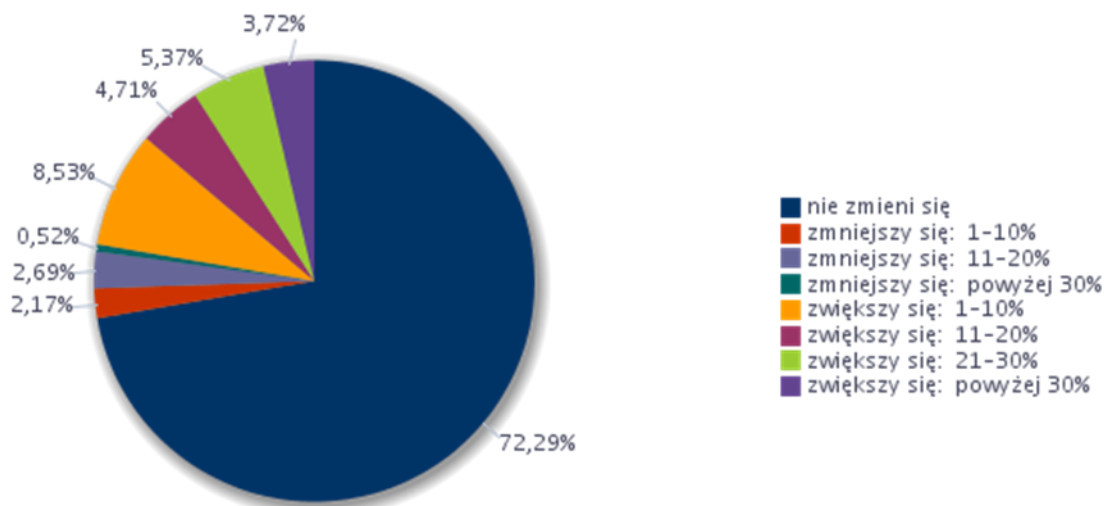
Szczegółowa graficzna prezentacja przewidywanych zmian w zatrudnieniu w przedsiębiorstwach w 2018 rok⁴³ przedstawia zwiększenie zatrudnienia na poziomie:

- 1-10% - tj. 8,53%
- 11-20% - tj. 4,71%
- 21-30% - tj. 5,37%
- powyżej 30% - 3,72%.

⁴² Zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 18: Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2018 roku

⁴³ Zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 19: Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2018 roku- szczegółowa analiza

Rysunek 10. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2018 roku



Źródło: Informacja roczna dla PUP - zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS

Prognozowany na 2018 rok wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość dodatnią – 16,96%, co oznacza że odsetek pracodawców przewidujących przyjęcia do pracy był wyższy od odsetka podmiotów przewidujących zwolnienia z pracy⁴⁴

Największą wartość wskaźnik ten osiągnął dla grupy wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy tj. 10,72%, na kolejnym miejscu uplasowali się pracownicy przy pracach prostych tj. 9,52%. Dla żadnej grupy wskaźnik zatrudnienia netto nie przyjął wartości ujemnej co oznacza, że odsetek podmiotów deklarujący przyjęcia w żadnej grupie nie był większy od odsetka firm, które deklarowały zwolnienia (szczegóły poniżej tj.: rysunek 11).⁴⁵

⁴⁴ Zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 20: Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2018 roku

⁴⁵ Zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 21: Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2018 roku

- nauczyciel matematyki w szkole podstawowej – 5,12% planowanych przyjęć do pracy, wymagana komunikacja ustna/ komunikatywność,
- nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej – 5,12% planowanych przyjęć do pracy, wymagana komunikacja ustna/ komunikatywność,
- pozostali sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 5,12% planowanych przyjęć do pracy, wymagana komunikacja ustna/ komunikatywność
- szwaczka maszynowa – 5,12% planowanych przyjęć do pracy, wymagane doświadczenie zawodowe,
- tapicer meblowy – 5,12% planowanych przyjęć do pracy, wymagane doświadczenie zawodowe,
- pielęgniarka – 3,28% planowanych przyjęć do pracy, wymagane zawód wyuczony,
- sprzedawca – 3,28% planowanych przyjęć do pracy, wymagana komunikacja ustna/ komunikatywność,
- stolarz meblowy – 3,28% planowanych przyjęć do pracy, brak danych
- księgowy – 1,27% planowanych przyjęć do pracy, wymagane doświadczenie zawodowe,
- monter konstrukcji stalowych – 1,27% planowanych przyjęć do pracy, wymagana sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna,
- operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych – 1,27% planowanych przyjęć do pracy, wymagane doświadczenie zawodowe,
- pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym – 1,27% planowanych przyjęć do pracy, wymagane doświadczenie zawodowe,
- spawacz – 1,27% planowanych przyjęć do pracy, wymagane doświadczenie zawodowe,
- technik prac biurowych – 1,27% planowanych przyjęć do pracy, wymagana współpraca w zespole.⁴⁶

⁴⁶ Zbiór zestawień wg zaleceń MRPIPS: arkusz 43: Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudnić pracowników w nadchodzącym roku oraz arkusz 44: Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić

8. Podsumowanie

- Powiat wąbrzeski jest obszarem zagrożonym wysokim bezrobociem - stopa bezrobocia w końcu 2017 roku wynosiła 13,8%. W powiecie wąbrzeskim od stycznia do grudnia 2017 roku do ewidencji bezrobotnych w tut. Urzędzie trafiło 2412 osób. W tym samym czasie z rejestru bezrobotnych wyłączono 2827 osób. Niniejsza sytuacja spowodował, że w końcu grudnia 2017 roku w powiecie wąbrzeskim zarejestrowanych pozostawało 1797 bezrobotnych.
- Najliczniejszą elementarną grupę zawodów wg stan w końcu okresu stanowili sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) tj. 265 osób bezrobotnych. Na kolejnych miejscach uplasowały się gospodarze budynków, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani i kucharze.
- Wśród grup szczególnie narażonych na długotrwałe bezrobocie, a jednocześnie istotnych z punktu widzenia liczby bezrobotnych w 2017 roku według elementarnych grup zawodów był: robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni, gospodarze budynków i rolnicy upraw polowych. Na kolejnym miejscu uplasowali się: pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne.
- W ubiegłym roku było w sumie 2205 oferty pracy, z tego 2036 oferty pracy opublikowane w Centralnej Bazie Ofert Pracy (dotyczy ofert: PUP+OHP+EURES), a w ramach przeprowadzonego badania przez WUP Toruń ustalono, że w Internecie było dostępnych 169 ofert pracy. Wśród ofert pracy dominowały wakaty na stanowiska dla pracowników usług i sprzedawców tj. 30,84% dostępnych w CBOP oraz specjalistów dostępnych w Internecie tj. 39,64%.
- Warto pamiętać, że w ewidencji tut. Urzędu w 2017 roku było zarejestrowanych 328 osób bez zawodu co stanowiło 18,25% bezrobotnych ogółem. W tej populacji jest 238 kobiet bez zawodu co stanowi 21.,1% ogółu zarejestrowanych kobiet w ewidencji tut. Urzędu.
- W roku 2017 roku na terenie powiatu szkoły ponadgimnazjalne ukończyło 299 osoby. Najliczniejszą grupę stanowili absolwenci z wykształceniem ogólnokształcącym 148 osób - tj. 49,5%. W tym samym czasie w ewidencji PUP

pozostawało 42 bezrobotnych absolwentów z wykształceniem ponadgimnazjalnym, wśród których największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem ogólnokształcącym. Wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy ukończyli w 2017 roku szkołę z terenu powiatu najwięcej było osób z wykształceniem ogólnym – czyli osoby bez zawodu z kodem 000000 - tj. 87 absolwentów, którzy ukończyli tj. Zespół Szkół Ogólnokształcących w Wąbrzeźnie. Dalej uplasowali się absolwenci Zespołu Szkół Zawodowych w Wąbrzeźnie 83 absolwentów z wykształceniem średnim technicznym. Kolejną grupę stanowili absolwenci Szkoły Policealnej Akademia Wiedzy w Wąbrzeźnie tj. 37 absolwentów⁴⁷ oraz 28 absolwentów z liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Wąbrzeźnie. Liczną grupę stanowią absolwenci Zespołu Szkół we Wroniu tj. 24 osoby z wykształceniem średnim technicznym oraz 16 osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Największy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów tj. 27,78% dotyczył natomiast grupy zawodów spedytorzy i pokrewni. Ta grupa generuje największe bezrobocie wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

- Na potrzeby niniejszego monitoringu zawodów zdefiniowano tylko umiejętności co do strony popytowej rynku pracy, a więc zgłaszanych przez pracodawców wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów.
- W ramach przeprowadzonego wśród pracodawców badania w powiecie wąbrzeskim w 2017 roku zwiększenie zatrudnienia zadeklarowało 24,45% badanych. W tym samym czasie redukcję zatrudnienia dokonało 14,35% badanych. W analizowanym okresie większość pracodawców nie dokonała zmian w zatrudnieniu 61,20%. W 2017 roku wśród pracodawców zlokalizowanych na terenie powiatu wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość 10,10, co oznacza że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia był *wyższy* o tyle pkt. proc. od odsetka firm, które zredukowały zatrudnienie. W przypadku grupy rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy wskaźnik zatrudnienia netto przyjął wartość ujemną tj. -1,28 co oznacza, że odsetek podmiotów deklarujących przyjęcie w tej grupie był mniejszy od odsetka firm, które deklarowały zwolnienia w tej grupie. W większości wymienionych zawodów przez pracodawców wysoko ocenili oni przygotowanie kandydatów do pracy w zawodzie. Zwiększenie zatrudnienia w 2018 r. przewidywało 22,34%

⁴⁷ Dane przekazane z Systemu Informacji Oświatowej dotyczące absolwentów szkół ponadgimnazjalnych uwzględniają również absolwentów kończących szkoły dla dorosłych.

badanych, a zmniejszenie deklarowało 5,37% badanych. Pozostali pracodawcy nie planowali zmian w zatrudnieniu. Prognozowany na 2018 r. wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość dodatnią – 16,96%, co oznacza że odsetek pracodawców przewidujących przyjęcia do pracy był wyższy od odsetka podmiotów przewidujących zwolnienia z pracy. Największą wartość wskaźnik ten osiągnął dla grupy pracownicy usług i sprzedawcy tj. 10,72%, na kolejnym miejscu uplasowali się pracownicy przy pracach prostych tj. 9,52%. Dla żadnej grupy wskaźnik zatrudnienia netto nie przyjął wartości ujemnej co oznacza, że odsetek podmiotów deklarujących przyjęcia w żadnej grupie nie był większy od odsetka firm, które deklarowały zwolnienia.